

Obsah

Úvod	9
1. Stereotypy, předsudky, diskriminace	11
1.1 Stereotypy	12
1.2 Postoje a předsudky	17
1.3 Diskriminace a příbuzné formy chování	18
1.4 Sociální normy	21
1.5 Procesuální model	21
2. Obsah a valence stereotypu	23
2.1 Techniky s uzavřeným formátem	25
2.1.1 Konsenzuální definice stereotypů	25
2.1.2 Síla stereotypu	38
2.2 Techniky s otevřeným formátem	45
2.2.1 Identifikace atributů stereotypu	45
2.2.2 Určování valence a síly stereotypu	47
2.3 Shrnutí – měření, metoda a teorie	49
3. Struktura stereotypů a postojů	52
3.1 Nevědomé účinky aktivace paměťového schématu	52
3.2 Explicitní a implicitní mentální procesy	54
3.3 Explicitní a implicitní měření	55
3.4 Priming – teorie a metoda	56
3.5 Priming – průvodce postupem a pojmoslovím	58
3.6 Zjišťování obsahu a valence stereotypu	63
3.6.1 Sémantický priming	63
3.6.2 Konativní priming	68
3.7 Implicitní měření postojů	71
3.7.1 Afektivní priming	71
3.7.2 Test implicitních asociací, IAT	76
3.8 K operacionalizaci implicitního měření	81
4. Aktivace a aplikace stereotypů	83
4.1 Aktivace stereotypu	84
4.1.1 Kognitivní zdroje jako podmínka aktivace stereotypu	84
4.1.2 Podprahová aktivace stereotypu	85
4.1.3 Explicitní postoje moderují aktivaci atributů s různou valencí ..	86
4.1.4 Kontextuální faktory ovlivňují aktivaci postojů/předsudků	87
4.1.5 Automatická vzájemná aktivace kategorií	88
4.2 Aplikace stereotypu (stereotypizace)	89
4.2.1 Kognitivní zdroje a stereotypizace	90

4.2.2	Emoce, motivace a stereotypizace	91
4.2.3	Sociální normy, iluze informovanosti a stereotypizace	93
4.2.4	Bezděčná automatická stereotypizace I – pohlaví a sláva	94
4.2.5	Bezděčná automatická stereotypizace II – zobrazování v médiích	95
4.3	Shrnutí a definice	97
4.3.1	K operacionální definici stereotypu	98
4.3.2	K operacionální definici aktivace a aplikace stereotypu	98
4.3.3	Ještě dvě terminologické poznámky	99
5.	Postoje ke kategorii a předsudky	100
5.1	K definici předsudku	100
5.2	Explicitní měření postojů	101
5.2.1	Valence stereotypu	101
5.2.2	Relativní postoj ke kategorii (likertovské škály)	102
5.2.3	Valence kategorie	103
5.2.4	Behaviorální intence	104
5.2.5	Klasifikace předsudků	109
5.3	Explicitní a implicitní postoje	110
5.3.1	Typické korelace	111
5.3.2	Specifické případy inkongruence	115
5.3.3	Moderující proměnné	120
5.3.4	Zdroje implicitních postojů	123
6.	Kategorie a kategorizace	130
6.1	Asimilace a kontrast	131
6.1.1	Asimilace a kontrast u nesociálních kategorií	131
6.1.2	Asimilace a kontrast u sociálních kategorií	132
6.1.3	Postoje, sociální normy a asimilace	134
6.2	Evaluace a preference	135
6.2.1	Explicitní měření	136
6.3	Implicitní měření etnických postojů	137
6.3.1	Kladný postoj k vlastní a záporný postoj ke druhé kategorii	137
6.3.2	Kladný postoj k vlastní a neutrální postoj ke druhé kategorii	139
6.3.3	Neutrální postoj k vlastní a záporný postoj ke druhé kategorii	141
6.4	Genderové kategorie	143
6.4.1	Explicitní měření	143
6.4.2	Implicitní měření	147
6.5	Některé problémy a otázky	148
7.	Sociální normy	152
7.1	Vymezení pojmů	152
7.2	Konformita a příbuzné jevy	153
7.3	Zjišťování a měření sociálních norem	154
7.4	Výklad účinků sociálních norem	156
7.4.1	Sociální vlivy – kontrolované procesy	156
7.4.2	Norma jako paměťové schéma – automatické procesy	158
7.5	Motivace k dodržování sociálních norem	163
7.5.1	Explicitní motivace ke kontrole předsudečných reakcí	163
7.5.2	Implicitní motivace ke kontrole předsudků	168
8.	Rasismus a sexismus	172
8.1	Teorie a měření rasismu	172
8.1.1	Teorie moderního rasismu	173

8.1.2	Teorie subtilního rasismu	177
8.1.3	Teorie ambivalentního rasismu	180
8.1.4	Teorie averzivního rasismu	183
8.1.5	Teorie kontextuálního rasismu	184
8.2	Teorie sexismu	186
8.2.1	Teorie moderního sexismu	187
9.	Závěr	190
10.	Literatura	193
11.	Summary	206